

Prvi Pododbor u okviru SSP-a između EU i BiH
za inovacije, informacijsko društvo, socijalnu politiku, Banja Luka, 9. februar 2017.

PREPORUKE I NAREDNE AKTIVNOSTI

INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI

1. EU poziva BiH da okonča procedure usvajanja Politike sektora telekomunikacija za period 2017-2021.
2. EU podstiče BiH da preduzme daljnje korake ka usklađivanju Zakona o elektronskom potpisu sa *acquis-em* EU i da u potpunosti osigura funkcionisanje Ureda za nadzor i akreditaciju u okviru Ministarstva komunikacija i prometa BiH.
3. EU preporučuje da novi nacrt Zakona o elektronskim komunikacijama mora biti usklađen sa *acquis-em* EU.
4. EU poziva BiH da uvede broj za hitne slučajeve 112 u cijeloj zemlji kao prioritet.
5. EU poziva BiH da osigura potpunu funkcionalnost te političku, finansijsku i operativnu nezavisnost Regulatorne agencije za komunikacije.
6. EU izražava zabrinutost u vezi s procesom digitalizacije i poziva BiH da bez daljnjeg odlaganja okonča prelazak na digitalne telekomunikacije.
7. EU je zabrinuta zbog dramatične finansijske situacije BHRT-a i poziva BiH da bez daljnjeg odlaganja usvoji i provede adekvatan model naplate taksi i na taj način osigura finansijsku održivost i političku nezavisnost javnog RTV sistema.
8. EU poziva BiH da hitno uspostavi Korporaciju javnih RTV servisa kao zajedničko tijelo za sva tri javna emitera, kako je predviđeno zakonom.

Naredne aktivnosti:

- *Delegacija BiH* treba dostaviti tabelu usklađenosti propisa iz "telekomunikacijskog paketa" sa *acquis-em* (čl. 104 SSP).
- *Delegacija EU* treba dostaviti komentare na nacrt Zakona o elektronskim komunikacijama.

- *Delegacija BiH* treba dostaviti relevantne informacije o regulaciji tržišta i pravnim lijekovima, te o provedbi propisa RAK-a o licenciranju audiovizuelnih usluga.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti tabelu usklađenosti nacionalnog zakonodavstva (kako na državnom tako i na entitetskom nivou) sa Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama (AVMSD).
- *Delegacija BiH* treba dostaviti podatke o naplati RTV takse i stopi distribucije prihoda od RTV takse.

OBRAZOVANJE I OBUKA

9. EU preporučuje BiH da u okviru redovnih sastanaka Konferencije ministara obrazovanja unaprijedi efikasnu koordinaciju među predstavnicima ministarstava koji rade na pitanjima obrazovne politike.
10. EU poziva BiH da završi nacionalni zakonodavni i strateški okvir za predškolsko, stručno i obrazovanje odraslih i pritom uskladi potrebne propise na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou.
11. EU naglašava kako je važno da se tokom procedure usvajanja novog Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske osigura puno poštivanje postojećeg pravnog okvira BiH i poziva nadležne organe da osiguraju potpuno usklađivanje tog zakona sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH, posebno s obzirom na ulogu Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH.
12. EU preporučuje BiH da unaprijedi saradnju između akreditacijskih agencija za visoko obrazovanje na nivou države i entiteta i osigura efikasan sistem u BiH za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju.
13. EU poziva BiH da sačini i usvoji novu strategiju stručnog usavršavanja i obuke (VET).
14. EU preporučuje da se usvoje standardi zanimanja za predškolske učitelje i nastavnike.
15. EU podstiče BiH da primjenjuje Nastavni plan i program sa zajedničkom jezgrom zasnovan na rezultatima, kojeg je pripremila Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.
16. EU preporučuje BiH da utvrdi nacionalne statističke podatke o obrazovanju u skladu sa međunarodnim zahtjevima (EUROSTAT, ILO, OECD).
17. EU podstiče BiH da poveća broj djece u predškolskom obrazovanju.

18. EU poziva BiH da u pružanju podrške procesu tranzicije od obrazovanja do zapošljavanja izvrši procjenu relativne učinkovitosti javnih izdataka u različitim sektorima obrazovanja (uključujući visoko, stručno i srednje obrazovanje).
19. EU podstiče BiH da otkloni neusklađenost u pogledu vještina i unaprijedi ulazak diplomiranih studenata na tržište rada, u skladu sa preporukama iz najnovije studije EU "Od univerziteta do zapošljavanja".
20. EU preporučuje BiH da unaprijedi saradnju između obrazovnih institucija i poslovnog sektora i uvede učenje o preduzetništvu na svim nivoima obrazovanja.
21. EU podstiče BiH da ubrza izradu nacionalnog kvalifikacijskog okvira.
22. EU podstiče BiH da adekvatno iskoristi Preporuke za priznavanje informalnog obrazovanja i informalnog učenja koje je izdao Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH.
23. EU predlaže ažuriranje i usvajanje strateškog dokumenta Vizija za vještine 2020.
24. EU poziva BiH da okonča proces ratifikacije Sporazuma o osnivanju Regionalnog ureda za saradnju mladih.

Naredne aktivnosti:

- *Delegacija BiH* treba pripremiti i dostaviti detaljan plan aktivnosti planiranih u okviru strateškog dokumenta *prioriteti za razvoj visokog obrazovanja u periodu 2016-2026*.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti relevantne statističke podatke o indikatorima obrazovanja i obuka, koji su prikupljeni od 2016. godine na osnovu analiza OECD-a/Eurostata/MOR-a kao i analizu postojećeg sistema za prikupljanje podataka i podataka koji nedostaju.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti relevantne informacije o aktivnostima koje se provode na osnovu Smjernica EK za razvoj statističkog izvještavanja o obrazovanju i obukama.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti podatke u učinku programa *Mladi u akciji 2013-2016*.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti ažurirane podatke o učešću zemlje u eTwinning programu i navesti da li se namjerava prijaviti za akcione grantove za Europass i Euroguidance.

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNE POLITIKE

25. EU poziva BiH da intenzivira aktivnosti na izradi i provedbi aktivnih politika tržišta rada.

26. EU preporučuje usklađivanje statističkih podataka tržišta rada, uključujući i analizu stope zaposlenosti i stopa siromaštva.
27. EU poziva BiH da pripremi i usvoji cjelodržavnu sektorsku strategiju za zapošljavanje koja će predstavljati okvir politike, kao preduvjet za pristup sektorskoj budžetskoj podršci od strane EU.
28. EU podstiče vlasti BiH da se aktivnije uključe u socijalni dijalog i poziva na uspostavljanje Ekonomskog i socijalnog vijeća.
29. EU preporučuje uspostavljanje sistema koordinacije programa socijalnog osiguranja u BiH kao prvi korak u pripremama za sistem koordinacije koji se primjenjuje u EU.
30. EU poziva na usvajanje zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u FBiH.
31. EU preporučuje da BiH unaprijedi i bolje provodi politike socijalne zaštite i inkluzije, posebno kada su u pitanju osobe u nepovoljnom položaju, kao što su osobe s invaliditetom i stariji.
32. EU poziva BiH da provede mjere iz Programa ekonomskih reformi za BiH za 2016. godinu, te da nastavi realizaciju druge faze Reformske agende za period od 2015. do 2018.

Naredne aktivnosti:

- *Delegacija BiH* treba dostaviti relevantne podatke koji se tiču stopa zaposlenosti i nezaposlenosti mladih.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti ažurirane informacije o Planu o smjernicama politika tržišta rada i aktivnim mjerama zapošljavanja u BiH.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti relevantne informacije o Strategiji zapošljavanja Republike Srpske za 2016.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti podatke i statistike o kretanjima stope siromaštva.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti informacije o Projektu podrške mreži socijalne sigurnosti i zapošljavanju koji je završen u 2016. godini.
- *Delegacija BiH* treba dostaviti informacije o socijalnim davanjima i penzionom sistemu u okviru kretanja radnika

ISTRAŽIVANJE

33. EU podstiče BiH da unaprijedi administrativne kapacitete i koordinaciju u oblasti istraživanja i inovacija kako bi BiH mogla u potpunosti koristiti programe EU.

34. EU podstiče BiH da intenzivira aktivnosti kako bi se izvršio povrat kontribucije uplaćene za Horizont 2020.
35. EU podstiče BiH da se oslanja na sporazum o saradnji sa Austrijom kako bi se unaprijedile pripreme prijedloga i vještine upravljanja projektima, te na koncu povećao broj uspješnih prijavi za projekte.
36. EU podstiče BiH da razradi i dostavi Prioritete ERA-e - mape puta za realizaciju, dokument koji je u potpunosti usklađen sa Akcionim planom ERA na temelju sporazuma o saradnji sa Austrijom.
37. EU podstiče BiH da se više angažira u Projektima istraživačke infrastrukture (ESFRI) koji imaju neposredan potencijal za dalje uspješno učešće u projektima sa niskim početnim ulaganjima.
38. EU podstiče BiH da usvoji Strategiju BiH za istraživanje za period 2016-2021.
39. EU naglašava značaj učešća BiH na godišnjoj Evropskoj ljestvici uspjeha u inoviranju (European Innovation Scoreboard Activity), počevši od 2017. godine.
40. EU podstiče BiH da učestvuje u programima Otvoren pristup (Open Access), Otvoreni podaci (Open data) i Evropski oblak za otvorenu znanost (European Open Science Cloud).

PROVEDBA OPERATIVNIH ZAKLJUČAKA SA SEMINARA O INKLUZIJ I ROMA

41. EU je pozdravila napore u rješavanju problema ljudi kojima prijete apatrid i pozvala na brzo okončanje procesa registracije.
42. EU je preporučila izradu i usvajanje ažuriranog Akcionog plana za Strategiju za Rome u skladu s preporukama sa seminara i da se osiguraju dostatna sredstva.
43. EU je pozvala BiH da rješava pitanje visoke stope nezaposlenosti i velikog broja učenika koji prekidaju školovanje i da osigura potpuni pristup zdravstvenim uslugama za romsku populaciju.

Naredne aktivnosti:

- *Delegacija BiH* treba pružiti sveobuhvatan izvještaj o provedbi akcionih planova za Rome u okviru Strategije za Rome.
- *Delegacija EU* treba da sazove sastanak s vlastima BiH u Sarajevu kako bi dala detaljne komentare na ažurirane tabele o provedbi zaključaka sa seminara o Romima iz 2015.